

Palmzondag

HET MYSTERIE VAN HET KRUIS BELEVEN

Vasten 2021 met de heilige Teresa van Ávila

Palmzondag is zowel een hoogtepunt als een begin: het is precies 40 dagen geleden dat de vastentijd begon en de tijd is niet meer zozeer voor de voorbereiding als wel voor de viering van Palmzondag, van de Passie van de Heer om op Paasnacht, zijn opstanding te ontvangen. Een verklaring van het Missaal zegt het duidelijk: “gedurende veertig dagen hebben we ons hart voorbereid door gebed, boete en samen delen; en hier zijn we aan het begin van de Goede Week bijeen om met de hele Kerk te beginnen met de viering van het Paasmysterie”. Deze dag is daarom ook een opening, die van de heilige week waardoor we, door Jezus stap voor stap in zijn Passie te begeleiden, zijn redding zullen verwelkomen. Dit is wat het betekent «onze koning toe juichen». Voor deze laatste fase van onze retraite zal het Evangelie van de Passie volgens Marcus ons leiden, evenals de zesde verblijven van de heilige Teresa die, in het boek van het “Kasteel der Ziel”, een fase vormen van radicale transformatie, ultiem en beslissend in de voltooiing van de vereniging met God.

1. Mc 14-15 De Passie van onze Heer Jezus Christus volgens de heilige Marcus

Het lijden van Jezus is het hoogtepunt van zijn hele leven en kan niet zonder worden begrepen (en

wederzijds belicht zijn lijden de betekenis van alle daden en woorden van zijn aardse leven). Evenzo is het door in ons hart alles te hebben wat we hebben ontdekt, gemediteerd en ontvangen tijdens onze vastentijd, dat we intensief de viering van de Passie zullen beleven, omdat daar veel elementen worden gevonden. Laten we er snel een paar bespreken. De evangelisten zelf leggen de link tussen de episode van de verzoeken in de woestijn en de Passie die de hoogste verzoeking zal zijn- in de zin van beproeving, maar ook van beproeving en bewijs - van het goddelijke zoonschap van Jezus. De oproep om een oogverblindend wonder te verrichten om zijn Messiasschap aan te tonen wan-

neer hij wordt gekruisigd (vgl. Mc. 15:32) is de ultieme verleiding. De transfiguratie was zowel de verkondiging van de geliefde Zoon geweest als de uitnodiging om naar hem, “Jezus alleen” te luisteren. Ook daar hadden we het verband tussen de Transfiguratie en de Verrijzenis onderstreept, waarvan het een voorproefje was. **Het kruis is het moment van de allerhoogste openbaring in de allerhoogste armoede.** “Deze man was echt de Zoon van God”, zal de Centurio belijden. Er zal niets meer zijn om naar te luisteren als het niet de stilte is die volgt op de hartverscheurende kreet van verlatenheid: «Mijn God, mijn God, waarom heb je mij in de steek gelaten?» De evangeliën van de koperen slang en van de tarwekorrel hadden ons op dezelfde manier sleutels gegeven om het mysterie van het kruis binnen te gaan.

Vanaf het zesde uur viel er een duisternis over het hele land, tot aan het negende uur toe. En op het negende uur riep Jezus met luider stem uit : “Eloï, Eloï, lama sabaktani?” Dit is vertaald: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Enkele omstanders, die het hoorden, zeiden : “Hoor, Hij roept Elia.” Een van hen ging een spons halen, drenkte die in zure wijn, stak hem op een rietstok en bood Hem te drinken terwijl hij zei: “Laat me begaan! We willen eens zien of Elia Hem er af komt halen.” Jezus slaakte een luide kreet en gaf de geest. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel van boven tot onder in tweeën. De honderdman die tegenover Hem post had gevat en zag dat Hij onder zulke omstandigheden de geest had gegeven riep uit: “Waarlijk, deze mens was een Zoon van God.”

Een oproep om de gekruisigde te aanschouwen en om binnen te gaan in zijn beweging van vruchtbare dood. Het evangelie van vorige week gaat ook op deze dag in vervulling: ook wij “willen Jezus zien” en Hem volgen tijdens zijn Passie.

Het Evangelie van de Passie dat wordt voorgelezen tijdens de zondagsmis van “Palmzondag en de Passie van de Heer” is als een programma van onze Heilige Week dat het aankondigt. En zo kunnen we erover mediteren. We vinden daar alle stadia van het Paastriduüm, te beginnen met de instelling van de eucharistie:

Onder de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het hun, met de woorden : “Neemt, dit is mijn Lichaam.” Daarna nam Hij de beker en na het spreken van het dankgebed reikte Hij hun die toe en zij dronken allen daaruit. En Hij sprak tot hen: “Dit is mijn Bloed van het Nieuwe Verbond, dat vergoten wordt voor velen.”

Over de scène van Gethsemanie is al gemediteerd. Het bevat als in een kiem de hele Passie, de plaats van het allerhoogste geschenk aan de Vader:

Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee en begon zich ontsteld en beangst te gevoelen. Hij sprak tot hen: “Ik ben bedroefd tot stervens toe. Blijft hier en waakt.” Nadat Hij een weinig verder was gegaan wierp Hij zich ter aarde en bad dat dit uur, als het mogelijk was, aan Hem mocht voorbijgaan. “Abba, Vader,” - zo bad Hij - “voor U is alles mogelijk; laat deze beker Mij voorbijgaan. Maar toch: niet wat Ik, maar wat Gij wilt.” Toen ging Hij terug en vond hen in slaap; en Hij sprak tot Petrus: “Simon, slaapt ge? Ging het dan uw krachten te boven één uur te waken? Waakt en bidt dat gij niet op de bekoring ingaat. De geest is wel gewillig maar het vlees is zwak.” Opnieuw verwijderde Hij zich en bad met dezelfde woorden. En teruggekomen vond Hij hen weer in slaap want hun oogleden waren zwaar; ze wisten niet wat ze Hem moesten antwoorden. Toen Hij voor de derde maal terugkwam sprak Hij tot hen: “Slaapt dan maar door en rust uit. Het is zover, het uur is gekomen; zie, de Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen van de zondaars. Staat op, laten we gaan; mijn verrader is nabij.”

Goede Vrijdag ziet het ontketenen van alle furies en zonden waartoe de mens in staat is (verloochening, geweld, haat, lafheid, ontkenning van de ander, ongeloof) die zullen worden geabsorbeerd door de trouw van Jezus aan zijn Vader.

“Gij waart ook bij Jezus de Nazarener.” Maar hij ontkende het: “Ik weet niet, ik begrijp niet wat ge bedoelt.” En terwijl hij wegging naar het poortgebouw kraaide een haan. Maar toen het meisje hem daar opmerkte, verzekerde ze nog eens aan de omstanders : “Die is er ook een van.” Hij ontkende het opnieuw. Even daarna zeiden de omstanders op hun beurt tot Petrus : ‘Waarachtig,

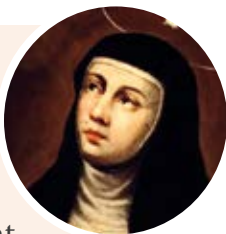
gij zijt er ook een van ; ge zijt toch ook een Galileeër.” Toen begon hij te vloeken en te zweren: “Ik ken die man niet waarover gij het hebt.” Onmiddellijk daarop kraaide een haan voor de tweede keer. Nu herinnerde Petrus zich hoe Jezus tot hem gezegd had : “Voordat een haan tweemaal kraait, zult ge Mij driemaal verloochenen.” En hij barstte in tranen uit.

Stille zaterdag is de dag van de grote stilte wanneer deze absorptie, als een beslissende ontkieming, zal bloeien op de Paasnacht: een plaats van stilte en van het luisteren naar het nieuwe Woord van Leven.

2. De zesde Verblijven. Ons lijden.

In het traject van de Verblijven, die door de heilige Teresa wordt beschreven, vormen de zesde Verblijven, een boek in een boek, een indrukwekkend en vaak weerzinwekkend geheel dat veel lezers ertoe brengt hun reis van het boek daar te stoppen of het niet verder te lezen. In feite loopt de beschrijving van vele buitengewone verschijnselen (visioenen, woorden, extensies, enz.) doorheen de elf hoofdstukken (terwijl het boek er 27 telt). Het is geen kwestie van de overvloedige «barokke» complexiteit van dit boek te ontkennen. maar een onderscheid, dat de Madre maakt in haar vijfde verblijven, die vorige week werden bezocht, kan ons een sleutel tot lezen geven. Herinner je! Ze beschreef de vereniging van de wil, opnieuw gekenmerkt door speciale genaden, maar in hoofdstuk 3 sprak ze er opnieuw over in een vereenvoudigde vorm en zei ze dat het bestond uit het doen van de wil van God. In de zesde verblijven handelt het over verlangens (hoofdstukken 2 en 6) en lijden (hoofdstuk 1) die de ziel diepgaand transformeren. Er wordt een hele reeks genaden beschreven: ontvangen woorden (hoofdstuk 3), vervoering (hoofdstukken 4 en 5) en visioenen (hoofdstukken 8 en 9). Maar dit alles verlicht de ziel in haar radicale behoefte om gered te worden van haar zonde en over de reddende liefde van Christus. In hoofdstuk 7 is het indrukwekkend hoe Teresa aldus terugkeert naar het onvermijdelijk belang om ons te verwijzen naar de menselijkheid van Christus. Dit is wat we ervaren tijdens de Goede Week: Jezus stap voor stap volgen in het overwegen van zijn woorden, zijn lijden, zijn relatie met de Vader. Deze zesde verblijven zijn als congruent met de Passie. Ze laten ons voor het kruis bidden om verlossing te verwelkomen in een mysterieuze uitwisseling. Er is moed voor nodig om tijdens deze heilige week te vragen:

Ook hier is veel moed nodig want het is heel schrikwekkend. Zou de Heer aan de ziel deze moed niet geven, ze zou altijd erg bedroefd zijn. Zien wat Zijne Majesteit voor haar doet en dan terugkijken naar zichzelf, zou haar tonen hoe weinig ze in staat is te doen wat ze moet doen. Het beetje dat ze verricht lijkt haar vol fouten, gebreken en zwakheden. Om niet te moeten denken aan de onvolkomenheid van het werk dat ze doet, wil ze het liever vergeten, haar zonden voor God brengen en zich bergen in zijn barmhartigheid. **Moge het medelijden en de barmhartigheid die Hij voor de zondaars heeft** haar tegemoetkomen, aangezien zij niets bezit om te betalen. 6. Misschien geeft Hij haar hetzelfde antwoord als aan iemand die, overwegend dat ze nooit iets aan God had kunnen geven, noch wat dan ook voor Hem verlaten, diep bedroefd voor een kruisbeeld stond. Om haar te troosten zei de Gekruisigde zelf dat Hij haar alle pijnen en alle beproevingen schonk die Hij bij zijn lijden doorstaan had. Ze mocht ze zich toe-eigenen om het zijn Vader aan te bieden. Deze ziel bleef zo bemoedigend, zo rijk achter, naar ze me zei, dat ze het nooit heeft kunnen

vergeten. Telkens wanneer ze haar ellende ziet denkt ze daaraan terug en voelt ze zich beziel en getroost. Ik zou hier nog andere dingen van die aard kunnen aanhalen. Ik heb zoveel godvruchtige mensen gekend die zich op het gebed toeleggen dat ik er heel wat van weet. Toch ga ik het niet doen, opdat je niet zou denken dat het over mij gaat. Wat ik je daarnet zei lijkt me bijzonder nuttig om je te laten begrijpen hoe onszelf kennen de Heer behaagt, evenals de inzet om steeds weer onze armoede, onze ellende te overwegen, met de zekerheid niets te bezitten wat we niet kregen. Moge de Heer ze [de nederigheid] ons geven, omdat Hij is die Hij is. (VI IB 5, 5-6)

De zesde verblijven brengen ons in het diepe mysterie van nederigheid dat de fundamentele houding is van Jezus in zijn Passie en die het onze bevraagt. Alleen nederigheid kan nederigheid begrijpen en nederigheid leren.

Toen ik me op zekere dag afvroeg, waarom de Heer de deugd van nederigheid zo liefheeft scheen het me, ik meen zonder voorafgaande bedenking, plotseling duidelijk : God is de hoogste Waarheid. **En nederig zijn is wandelen in de waarheid.** Het is iets heel groots te weten dat we uit onszelf niets goeds hebben. We zijn ellende en nietigheid. Wie dit niet inziet leeft in de leugen. Hoe dieper je het begrijpt, hoe aangenamer je bent aan de hoogste Waarheid omdat men dan leeft in haar. Moge het God behagen, zusters, ons de genade te schenken nooit van deze zelfkennis af te wijken. Amen. 8. De Heer verleent deze genaden aan de ziel als aan zijn ware bruid. Daar ze reeds besloten is in alles zijn wil te volbrengen, wil Hij haar enige kennis geven van wat haar te doen staat, en van zijn grootheid. Meer hoeft daar niet over te worden gezegd. (VI IB 10, 7)

Nederigheid, moed, de zesde verblijven zijn de plaats van groei van de grote verlangens om de Heer te dienen en om in Hem te worden omgevormd:

God schenkt deze zielen zo'n innig verlangen, Hem in de mate van het mogelijke, in niets, hoe gering ook, te mishagen en geen enkele onvolmaaktheid te begaan. Daarom alleen al zou ze, zonder andere reden, de mensen willen vluchten. Ze benijdt wie in de woestijn leven of er geleefd hebben. Anderzijds zou ze zich midden in de wereld willen werpen om te zien of ze er niet één enkele ziel toe kan brengen God meer te loven. Is ze een vrouw, dan bedroeven haar beperkingen die uit haar natuur voortkomen en die dit beletten. Wie vrijuit, luidop kan verkondigen wie deze grote God van de Ridderschap is, benijdt ze heel erg. 4. O arm vlindertje, door zoveel banden gebonden! Vliegen zoals je het zou willen wordt je niet toegelaten! Mijn God, heb medelijden. Sta ze toe in iets haar verlangens te verwezenlijken voor uw eer en glorie. Denk niet aan de geringheid van haar verdienste en aan haar lage natuur. U, Heer, kunt de grote zee en de grote Jordaan bevelen zich terug te trekken om de kinderen van Israël erdoor te laten. U hoeft geen medelijden met haar te hebben, **want met uw kracht kan ze heel wat leed dragen.** Ze is ertoe besloten en verlangt het te ondergaan. Heer, strek uw almachtige arm uit opdat ze haar leven niet verbruikt aan kleinzieligheden. Laat uw grootheid zich openbaren in zo'n vrouwelijk en veracht wezen, opdat de wereld begrijpt dat ze niets uit zichzelf vermag en aan U de lof geeft. Dat is het wat ze verlangt, hoeveel het haar ook mag kosten. Had ze duizend levens ze zou ze alle geven opdat door haar toedoen één ziel U een weinig meer zou loven. Zo zal haar lijden, meent ze, goed gebruikt zijn. Ze begrijpt werkelijk dat ze niet verdient voor U ook maar de kleinste beproeving, en minder nog de dood te ondergaan. (VI IB 6, 3-4.)

3. De heilige week beleven

De paden doorkruist van de Passie volgens Marcus en van de zesde verblijven bieden ons het nodige om deze Heilige Week te beleven. **Het is niet een kwestie van alles te begrijpen, maar je te laten leiden door de genade van God die altijd verandert.** Overgeleverd aan zijn genade, zal de Heer ons verdriet laten voelen, verdriet om onze zonde, dankbaarheid voor zijn redding. Het kan zich ook vertalen in vreugde. Het is een verbazingwekkende genade, die sommigen als misplaatst zullen beschouwen, maar die Teresa ook beschrijft in de zesde verblijven:

Soms gebeurt het dat de Heer aan de ziel samen met deze pijnlijke en genotvolle dingen een grote jubel verleent en een buitengewoon gebed dat de ziel niet begrijpt. Ik spreek er hier over opdat je zoudt weten dat het je kan overkomen. Schenkt Hij je die gunst, loof Hem dan overvloedig. Het lijkt me een diepe vereniging van de vermogens. Maar samen met de zintuigen laat de Heer ze vrij om deze vreugde te genieten. Ze begrijpen echter niet wat of hoe ze genieten. Het lijkt wel Arabisch te zijn, maar het gebeurt werkelijk op die manier. De ziel is zo buitengewoon gelukkig dat ze er liefst niet alleen van geniet maar het aan iedereen zou willen zeggen opdat men haar de Heer helpt loven. Het is alles wat ze beoogt. **Ze zou, als ze kon, tal van feesten en betogingen houden, opdat allen haar vreugde zouden kennen!** Eindelijk lijkt ze zichzelf gevonden te hebben. En net als de vader van de verloren zoon zou ze iedereen uitnodigen voor de grote feestelijkheden omdat ze haar ziel gevestigd ziet op een plaats waar ze, voor het ogenblik althans, zonder twijfel in veiligheid is. 11. (...) En, wat voor een genade schenkt Hij je, door je naar een plaats te brengen waar je, zelfs al geeft de Heer je deze dwaasheid, geholpen zult worden wanneer je ze uit, in plaats van kwaadsprekerij te ondervinden, zoals dat in de wereld het geval zou zijn. Daar wordt deze uitroep zo zelden gehoord. Het valt dan ook niet te verwonderen dat men er kwaad over spreekt! (VI IB 6, 10-11.)

Een goede heilige week!

Br. Guillaume Dehorter (klooster van Avon)

Le Calvaire, vers 1500

Gebed voor elke dag van de week – Goede Week

* De citaten met pagina's zijn afkomstig uit "Het Boek van mijn Leven"(2009) , "De Weg van volmaaktheid"(2014), en "De Innerlijke Burcht" (2007) Carmelitana, vertaling door p. Carlos Noyen OCD

Maandag Goede Week -29 maart: Met Maria Magdalena

« Maria nu nam een pond nardusbalsem, echte en heel kostbare, zalfde daarmee Jezus' voeten en droogde ze met haar haren af. Het huis hing vol balsemgeur. » Joh 12, 3

« Ze beschouwde zich als Magdalena, wenend aan de voeten, niet meer of minder dan wanneer ze dit met eigen ogen zou hebben gezien in het huis van de farizeeër. Zelfs als ze geen voelbare godsvrucht bezat, hield haar geloof haar voor, dat Hij daar werkelijk was. » Weg 34, 7 p. 218

Met Maria Magdalena bied ik u mijn leven aan en ik aanbid u.

« Berouwvolle Magdalena »
Caravaggio

Dinsdag Goede Week -30 maart: Hem trouw zijn

« Toen Judas het stuk brood had aangenomen, ging hij terstond weg. Het was nacht. » Joh 13, 31

« God is ons zeer barmhartig. Maar wanneer ik zie hoe Judas leefde in het gezelschap van de apostelen, hoe hij voortdurend in contact was met God zelf en naar zijn woorden luisterde, dan begrijp ik dat dit geen zekerheid geeft. » V Innerlijke Burcht 4, 7 p.149.

Laat me trouw blijven aan uw liefde

Woensdag Goede Week – 31 maart: Zijn innerlijke woning voorbereiden

« De Meester laat weten: Mijn uur is nabij; bij u wil ik met mijn leerlingen het paasmaal houden. » Mt 26, 18

« Door verblijf te nemen in de ellendige herberg, die ik ben, doet Uzelf zoveel meer. Wees voor altijd gezegend. » Leven, 22, 17 p. 239

Ik bereid mijn innerlijke herberg voor om er de Heer te verwelkomen.

Witte Donderdag – 1 april: Laten we bidden voor de Kerk en voor de hele wereld.

« Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat gij zoudt doen zoals ik u gedaan heb. » Joh 13, 15

« Met dat doel zeg ik je dochters, dat we onze blik op Christus, ons heil, moeten vestigen. Bij Hem leren we de echte deemoed. » I IB 2, 11 p. 68

In zijn overgeleverd Lichaam verzoent Christus ons met God en toont Hij ons zijn liefde. Bidden we voor de Kerk en voor de hele wereld.

Goede Vrijdag- 2 april: Het kruis dragen

« Daar sloegen zij Hem aan het kruis, en met Hem nog twee anderen, aan elke kant een en Jezus in het midden. » Joh 19, 18

« Wij hebben altijd een kruis te dragen in dit leven, wat wij ook doen, omdat wij behoren tot de kring van de Gekruisigde. » Brief 179.

Schenk mij, schenk ons, zich één te voelen met dit mysterie van de liefde.

« Jezus, zijn kruis dragend »
Andrea Solari

Stille zaterdag-3 april: Laten we waken met Maria

« Op de eerste dag van de week kwam Maria Magdalena vroeg in de morgen...bij het graf... » Joh 3, 1

« Alleen reeds door je de Heer voor te stellen zoals Hij uit het graf verrijst, zul je met vreugde vervuld worden. In welk een licht en in welk een schoonheid! Met welk een majesteit! Zo zegevierend! Zo vreugdevol! » Weg 26, 4 p. 173.

De stilte van deze dag bereidt ons voor op het grote nieuws: Christus leeft, Halleluja!

« Verrijzenis van Christus aan de vrouwen aan het graf »
Fra Angelico